

Kestävien elämäntapojen kiihdyttämö, loppuraportti

243/11.00/2019

YLVK 28.04.2020 § 49

Lisätiedot:

ympäristöasiantuntija Anna Sjövall, puh. 040-169 9605
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Kauniaisissa pilotoitiin vuonna 2019 kuntalaisille suunnattua kansainvälistä kestävien elämäntapojen kiihdyttämöä (Granikiihdyttämö / Graniaccelerator), jossa kaupungin asukkaat saivat mahdollisuuden kokeilla Pariisin sopimuksen mukaisia ns. 1,5 asteen elämäntapoja. Granikiihdyttämöön ilmoittautui yhteensä 9 kotitaloutta. Hankkeeseen kuuluneen kuukauden mittaisen kokeilujakson aikana kauniaislaiset kotitaloudet vähensivät hiilijalanjälkiään keskimäärin 26 %, mikä oli paras lopputulos kaikista hankkeeseen osallistuneista suomalaisista kaupungeista/kunnista vuonna 2019.

Hankkeen tausta

Granikiihdyttämö toteutettiin yhteistyössä D-mat oy:n kanssa ja se on osa kansainvälistä Sustainable Lifestyles Accelerator (SLA) -hanketta, jossa vauhditetaan muutosta vähähiiliseen ja kestäväan elämäntapaan. Kansainvälisessä kestävien elämäntapojen kiihdyttämössä on mukana kotitalouksia seitsemästä maasta: Suomesta, Tanskasta, Saksasta, Espanjasta, Sveitsistä, Meksikosta ja Intiasta. Vuonna 2020 tavoitteena on saada mukaan 10 000 kotitaloutta jokaisesta seitsemästä maasta. Projektin keskuskoordinaattorina toimii saksalainen Wuppertal-instituutti ja Suomessa sitä koordinoi D-mat oy.

Granikiihdyttämöön lähti mukaan 9 kotitaloutta, joille laskettiin hiili- ja materiaalijalanjäljet. Kotitalouksien keskimääräinen hiilijalanjälki oli lähtötilanteessa 7,9 tonnia CO₂e/hlö/v. Lähtötietojen perusteella kotitaloudet tekivät hankkeen aloitustyöpajassa itselleen oman tiekartan ilmastoalanjäljen vähentämiseksi 2,5 tonniin CO₂e/hlö/v vuoteen mennessä 2030 (Ks. Hankkeen loppuraportti kuva 7. s. 17). Työpajaa seurasi kuukauden mittainen kokeilujakso, jonka aikana uusia elämäntapoja kokeiltiin käytännössä tiekarttaan valittujen tekojen pohjalta. Kokeilujaksolla kotitalouksien valintoja oli sparraamassa yrityksiä ja organisaatioita, joiden kautta osallistujat saivat käyttöönsä erilaisia kestäviä elämäntapoja tukevia tarjouksia ja tietoa. Kaupungin yksiköt sivistystoimesta ja sotesta tukivat perheiden kestäväää liikkumista kokeilujakson aikana lainaamalla heidän käyttöönsä sähköpyöriä.

Aloitustyöpajaan, jossa tiekartat laadittiin, osallistui 7 kotitaloutta, joista 6 jatkoi hankkeen loppuun asti. Tiekartoille valitut ja kokeilujaksolla kokeillut teot liittyivät elämän eri osa-alueisiin: elintarvikkeisiin, asumiseen, arkiliikkumiseen, matkustamiseen ja vapaa-aikaan sekä tavaroihin ja muuhun kulutukseen. Hankkeesta saatuja tuloksia hyödynnettiin myös kaupungin resurssiviisauden tiekarttaehdotuksen valmistelutyössä.

Granikiihdyttämössä saatujen tulosten ja mukana olleiden asukkaiden palautteen perusteella kotitalouksien omaehtoisilla toimilla voidaan päästöjä laskea merkittävästi. Granikiihdyttämöä jatketaan vuonna 2020 ja tavoitteena on laajentaa osallistuvien kotitalouksien määrää mm. uuden nettipohjaisen tiekarttatyökalun avulla.

Kuntalaisten toimenpiteillä päästövähennyksien aikaansaamiseksi on olennainen merkitys Kauniaisten strategian mukaisen hiilineutraaliuden saavuttamisessa vuonna 2035.

Hankkeen loppuraportti **liitteenä 1**.

YTJ:

Yhdyskuntavaliokunta merkitsee Kestävien elämäntapojen kiihdyttämön loppuraportin 2019 tiedoksi ja lähettää sen edelleen tiedoksi KH:lle.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.